

Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejaus direktorius Vytas Rutkauskas Italijoje kelionės Mykolo Kleopo Oginskio gyventomis vietomis metu. 2008 m. Giedrės Rutkauskaitės nuotrauka

VYTAS RUTKAUSKAS

PARENGĖ KONSTANTINAS PRUŠINSKAS

Vytas Rutkauskas – Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejaus direktorius, Vakarų Lietuvos dvarų kultūros asociacijos pirminkas, vienas iš pagrindinių pirmųjų tarptautinių Mykolo Oginskio festivalių organizatorių.

Gimė V. Rutkauskas 1945 m. spalio 5 d. Pabaldiškio kaime (Molėtų r.). 1969 m. baigė Lietuvos žemės ūkio akademiją, kur įsigijo inžinieriaus-elektriko specialybę. 1969–1970 m. dirbo Alantos technikume inžinieriumi, dėstytoju, 1971 m. Vilniuje – Žemės ūkio profsąjungų respublikinio komiteto techniniu darbo inspektoriumi, 1972–1988 m. – Rietavo tarybinio ūkio technikumio bendratechninių dalykų dėstytoju, kabinetų ir laboratorijų vedėju. Vėliau savo gyvenimą susiejo su muziejinkyste. 1989–1990 m. jis dirbo Lietuvos liaudies buities muziejaus direktoriaus pavaduotoju, 1991–2000 m. vadova-

vo jo paties iniciatyva įsteigtai Vyto Rutkausko kultūros paveldo restauravimo TŪB „Rietuva“ (ši bendrovė tuo metu rūpinosi kunigaikščių Oginskių dvarvietės Rietave archeologinių tyrimų ir restauravimo pirmos eilės darbų programos įgyvendinimu, atstatė kunigaikščių Oginskių muzikos mokyklos pastatą, rūmų portiką, Baltuosius vartus, atkūrė parterio struktūrą, atliko Oginskių amžinojo poilsio vietos Rietave (Aušros Vartų koplyčios) fasadų restauravimo darbus, inicijavo parko vandens sistemos renovacijos I-ojo etapo darbų programos parengimą ir įgyvendinimą).

Nuo 1987 m. kryptingai užsiima Oginskių kultūros paveldo išsaugojimo ir atgaivinimo idėjų sklaida (šią temą populiarina įvairiuose spaudos leidiniuose, Lietuvos radijo ir televizijos laidose, internete).

1987–1991 m. aktyviai dalyvavo Lietuvos kultūros fondo Rietavo klubo „Pilalė“ veikloje. Vadovavo pirmosios elektrinės Lietuvoje (Rietavas, 1892 m.) jubiliejinį darbų programos parengimui. 1991 m. šią programą patvirtino Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Programos įgyvendinimas atvėrė Rietavo, kaip unikalaus XIX a. dvarų kultūros židinio, renovacijos perspektyvas. Rūpinosi, kad būtų išleistas solidus Lietuvos kraštotyros draugijos veikalas „Rietavo apylinkės“ (išspausdintas 1992 m.).

1992–1993 m. dirbo Plungės muziejaus direktoriumi. Tuo laiku jis kartu su kitais kultūros paveldo puoselėtojais rūpinosi, kad būtų įsteigtas Žemaičių dailės muziejus. 1993–2000 m. dirbo Rietavo „Aušros“ katalikiškos vidurinės mokyklos direktoriumi. Nuo 2000 m. iki šiol vadovauja Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejui, kuris įkurtas 2000 m. reorganizavus Žemaičių dailės muziejų.

1991–2000 m. daugiausia dėmesio savo veikloje skyrė etninės kultūros puoselėjimui, kultūros paveldo renovacijos, jaunimo švietimo problemų sprendimui, M. K. Oginskio atminimo puoselėjimui, atstovavo gyventojų interesus Plungės ir Rietavo savivaldybių tarybose.

2002 m. kartu su bendraminčiais iš kitų Žemaitijos regionų muziejų, parkų įsteigė Vakarų Lietuvos dvarų kultūros asociaciją, kuri bendrai dvarų kultūros išsaugojimo veiklai jungia Kelmės, Kretingos, Mažeikių muziejus, Šilutės krašto muziejų, Žemaičių dailės muziejų, Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejų, Palangos botanikos parką ir keletą kitų dvarų ansambliuose veikiančių institucijų. Šiai asociacijai V. Rutkauskas vadovauja nuo pat jos įkūrimo.

Jis rūpinasi tarptautinių Oginskio festivalių renginių organizavimu Rietave ir šio festivalio sklaidos koncertais Lietuvos dvaruose, rūmuose veikiančiose kultūros įstaigose.

Jo iniciatyva ir rūpesčiu paskutiniaisiais metais Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejus parengė ir pradėjo įgyvendinti pasirengimo kompozitoriaus ir valstybės veikėjo Mykolo Kleopo Oginskio 250-osios gimimo metinėms programos metmenis. Į šios programos įgyvendinimą jau įsijungė daugelis Lietuvos mokslo, kultūros, švietimo įstaigų, taip pat ir Oginskių giminės istorijos tyrinėjimais suinteresuotos įstaigos ir organizacijos užsienyje – Baltarusijoje, Lenkijoje, Italijoje, Didžiojoje Britanijoje.

2007 m. Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejus, bendradarbiaudamas su Regionų kultūrinių iniciatyvų centru, išleido knygą „Polonezų kelias“, kurioje išsamiai pristatoma muziejaus paskutiniųjų metų įvairiapusė veikla, kurios pagrindinis tikslas – tyrinėti, puoselėti ir populiarinti Lietuvos istorijoje ir kultūroje ryškų pėdsaką palikusį kunigaikščių Oginskių giminės istoriją ir šios giminės atstovų nuopelnus Lietuvai.

Didžiausi laisvalaikio pomėgiai – fotografija ir kelionės. Per daugelį metų yra sukaupęs turtingą savo nuotraukų rinkinį, jį naudoja kurdamas parodas ir ekspoziciją muziejuje.